

МІЖДЕРЖАВНИЙ СЕМІНАР «БІОБЕЗПЕКА – ФУНДАМЕНТ ЗДОРОВ'Я ТВАРИН»

23–24 березня 2015 р. у м. Рига (Латвійська Республіка) відбувся міждержавний семінар «Біобезпека – фундамент здоров'я тварин», організований Єврокомісією у рамках інструменту технічної допомоги та обміну інформацією (TAIEX) у співпраці з Латвійським головуванням у Раді Євросоюзу.

Від України в заході взяли участь заступник голови Держветфітослужби України **Віталій Володимирович Башинський** та заступник директора департаменту ветеринарної медицини **Дмитро Анатолійович Мороз**.

Серед інших учасників – представники Міністерства сільського господарства Латвії, Єврокомісії, Ветеринарного та продовольчого бюро DG SANTE (FVO), Комісії з Кодексу наземних тварин МЄБ, компетентних органів ветеринарної медицини країн-членів, потенційних членів і сусідніх східноєвропейських країн, Європейського управління з безпечності харчових продуктів (EFSA), Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН (ФАО) та Шведського університету сільськогосподарських наук.

Мета семінару – обмін знаннями й передовим досвідом між учасниками щодо застосування превентивних заходів, спрямованих на зниження ризику передачі інфекційних захворювань у тваринництві.

На семінарі обговорювали значення біобезпеки як дуже важливого елемента профілактики та її вплив на здоров'я тварин. Експерти поділилися своїм досвідом біобезпеки систем, запроваджених у різних країнах Європи. Учасники розглянули заходи із забезпечення біобезпеки, пов'язані з такими актуальними інфекційними хворобами тварин у державах – членах ЄС, як ящур/блутанг (велика рогата худоба, вівці й кози), африканська чума свиней та високпатогенний грип птиці.

Біологічна безпека – це система захисту тварин і продукції від зараження, яка ґрунтується на проведенні превентивних заходів, спрямованих проти зовнішніх неблагополучних факторів. У поєднанні з належною організацією роботи та контролем вона зменшує або й повністю запобігає небезпеці передачі інфекційних захворювань від тварин

до людини через продукцію. Крім того, біобезпека вимагає вжиття заходів для мінімізації ризику появи збудника інфекційного захворювання серед індивідуальних виробничих одиниць (недопущення) та ризику зовнішньої трансмісії (стримування), а також внутрішньої трансмісії у рамках виробничого ланцюга.

Перший день семінару був присвячений глобальним питанням біобезпеки, в т. ч. майбутньому законодавству ЄС у сфері здоров'я тварин, огляду систем біобезпеки серед країн – членів ЄС, методичних вказівок МЄБ та поняття компартименталізації як частини біобезпеки. Було заслухано виступи представників кожної країни щодо: правил (вимог) і заходів контролю та їх запровадження; біобезпеки в секторі свинарства, зокрема на дрібних приватних підприємствах; загального огляду системи біобезпеки в країнах – членах ЄС; стандартів МЄБ щодо біобезпеки та компартименталізації.

Крім того, учасники заходу поділилися досвідом і проблемами, які виникають під час запровадження системи біобезпеки на рівні ферми, враховуючи великі свиноферми й малі приватні підприємства громадян, а також розглянули питання впливу біобезпеки на здоров'я тварин за прикладами оцінки ризиків, наданими EFSA.

Представник продовольчої і ветеринарної служби Латвійської Республіки висвітлив інформаційно-аналітичні матеріали стосовно АЧС за 2014 р., а також поділився досвідом у вирішенні проблемних питань, які виникали під час боротьби зі спалахами хвороби на свинофермах Латвії.

Одне з найважливіших питань семінару – аналіз заходів біобезпеки в свинарстві з особливим акцентом на біобезпеку в приватних малих господарствах. Латвійські експерти поділи-

лися досвідом, набутим під час ліквідації АЧС у Латвії.

Наступного дня було проведено групові обговорення біобезпеки серед підприємств різних форм власності. Учасників поділили на три групи з окремою темою для обговорення (велика й дрібна рогата худоба, свині, птиця) у кожній. Особливу увагу було приділено питанням оптимальної моделі біобезпеки на підприємствах та мінімальним вимогам, які слід узяти до уваги.

Учасники семінару дійшли висновку, що для підвищення біобезпеки необхідно мати глибокі знання із сільськогосподарської практики, інфекційних ризиків захворювань тварин, профілактики захворювань у групах тварин, а також заходів у разі підозри на захворювання. Було наголошено на важливості співпраці між урядовими установами, власниками тварин, ветеринарними практиками, громадськими організаціями та органами місцевого самоврядування.

Представники Єврокомісії ще раз нагадали урядам і службам країн Європи про те, що організація роботи служб за залишковим принципом призводить до відчуження й переоцінки раніше докладених зусиль. Профілактика, підкріплена увагою уряду, є основою ефективної роботи ветслужб усіх країн. Саме від цієї роботи залежить статус держави та експортні можливості для продукції тваринного походження. Було наголошено також, що чинні стандарти біохісту є загальноприйнятими й обов'язковими для збереження статусу благополуччя країн.

Отриману на міждержавному семінарі інформацію буде використано під час проведення заходів контролю та боротьби з АЧС на території України, в т. ч. щодо біобезпеки у великих комерційних свинокомплексах та малих некомерційних свиногосподарствах із подвірним утриманням. Крім того, семінар дає змогу використати інформацію при посиленні потенційних заходів контролю АЧС з урахуванням напрацювання спільної позиції. ☺